

Gaius Valerius Catullus

(84 - 54 a.C.)

Carmina

Γάιος Βαλέριος Κάτουλλος

(84 - 54 π.Χ.)

Ποιήματα

Carmen II

*Passer, deliciae meae puellae,
quicum ludere, quem in sinu tenere,
cui primum digitum dare adpetenti
et acris solet incitare morsus,
cum desiderio meo nitenti
carum nescioquid libet iocari
et solaciolum sui doloris
credo, tum gravis acquiescet ardor
Tecum ludere sicut ipsa possem
et tristis animi levare curas!*

Ποίημα II

Σπουργίτι, χαρά της κοπέλας μου,
που μαζί του συνηθίζει να παίζει, να το κρατεί στο στήθος,
να του δίνει την άκρη του δάχτυλού της όταν ζητάει τροφή
και να προκαλεί τα ραμφίσματα που την κεντρίζουν,
όταν με τη δική μου αστραφτερή αγάπη
δεν ξέρω ποιο παιγνίδι αγαπάει να παίζει
και για τον πόνο της παρηγοριά να βρίσκει
πιστεύω, τότε ηρεμεί το μεγάλο της πάθος.
Ας μπορούσα να παίξω με σένα όπως εκείνη,
και να ελαφρύνω τις θλιβερές της ψυχής μου έγνοιες!

Carmen III

*Lugete, o Veneres Cupidinesque,
et quantum est hominum venustiorum:
passer mortuus est meae puellae,
passer, deliciae meae puellae,
quem plus illa oculis suis amabat:
nam mellitus erat suamque norat
ipsam tam bene quam puella matrem:
nec sese a gremio illius movebat,
sed circumsiliens modo huc modo illuc
ad solam dominam usque pipiabat.
qui nunc it per iter tenebricosum
illuc, unde negant redire quemquam.
at vobis male sit, malae tenebrae
Orci, quae omnia bella devoratis:
tam bellum mihi passerem abstulistis
o factum male! o miselle passer!
tua nunc opera meae puellae
flendo turgiduli rubent ocelli.*

Ποίημα III

Θρηγείστε Αφροδίτες κι Έρωτες
κι όσοι ευγενέστεροι ανάμεσα στους ανθρώπους:
το σπουργίτι πέθανε της κοπελιάς μου,
το σπουργίτι, η χαρά της κοπελιάς μου,
αυτό που πιότερο εκείνη κι από τα μάτια της το αγαπούσε,
καθώς γλυκούλι ήταν και γνώριζε
την ίδια, τόσο καλά όπως τη μάνα η κοπέλα
κι ούτε από την αγκαλιά της έφευγε
αλλά πηδώντας τριγύρω μια εδώ και μια εκεί
στην κυρά του μόνο τιτίβιζε,
αυτό που τώρα πήρε τον σκοτεινό τον δρόμο
εκεί όπου λένε πως κανείς δεν επιστρέφει
καταραμένα να 'στε, απαίσια σκοτάδια
του Άδη, που όλα τα όμορφα καταβροχθίζετε:
τέτοιο ωραίο σπουργίτι μου πήρατε
ω, κακό που έτυχε, ω, καημενούλι μου σπουργίτι!
εξαιτίας σου τώρα της κοπελιάς μου
από το κλάμα φουσκωμένα κοκκινίζουν τα ματάκια.

Carmen V

*Vivamus, mea Lesbia, atque amemus,
rumoresque senum severiorum
omnes unius aestimemus assis.
Soles occidere et redire possunt;
nobis cum semel occidit brevis lux,
nox est perpetua una dormienda.
Da mi basia mille, deinde centum,
dein mille altera, dein secunda centum,
deinde usque altera mille, deinde centum;
dein, cum milia multa fecerimus,
conturbabimus illa, ne sciamus,
aut ne quis malus invidere possit,
cum tantum sciat esse basiorum.*

Ποίημα V

Ας ζούμε, Λέσβιά μου, κι ας αγαπάμε,
και τους ψιθύρους των αυστηρότερων γερόντων
ας τους λογαριάζουμε για μια δεκάρα.
Ο ήλιος να δύει και ν' ανατέλλει μπορεί,
για μας όταν μια φορά δύσει το σύντομο φως,
μια νύχτα αιώνια πρέπει να κοιμηθούμε.
Δός μου χίλια φιλιά, έπειτα εκατό,
έπειτ' άλλα χίλια, έπειτα πάλι εκατό,
έπειτα ακόμη άλλα χίλια, έπειτα εκατό·
έπειτα, αφού πολλές χιλιάδες θα έχουμε κάμει,
θα τα μπερδέψουμε, για να μη ξέρουμε,
κι ούτε κανείς κακός να μπορεί να φθονήσει,
αν μάθει πως τόσα είναι τα φιλιά μας.

Carmen VII

*Quaeris, quot mihi basiationes
tuae, Lesbia, sint satis superque.
Quam magnus numerus Libyssae harenae
laserpiciferis iacet Cyrenis
oraclum Iovis inter aestuosi
et Batti veteris sacrum sepulcrum;
aut quam sidera multa, cum tacet nox,
furtivos hominum vident amores.
Tam te basia multa basiare
vesano satis et super Catullo,
quae nec pernymerare curiosi
possint nec mala fascinare lingua.*

Ποίημα VII

Ρωτάς, πόσα φιλιά μου αρκούν
δικά σου, Λέσβια, για να χορτάσω.
Όσο μεγάλος αριθμός της Λιβυκής άμμου
κείται στην Κυρήνη που σίλφιο παράγει
ανάμεσα στο μαντείο του πυρακτωμένου Δία
και του παλαιού Βάττου τον ιερό μνήμα·
ή όσα πολλά αστέρια, όταν σιωπά η νύχτα,
τους κλεφτούς των ανθρώπων έρωτες βλέπουν.
Με τόσα πολλά φιλιά να σε φιλά
φτάνουν και περισσεύουν στον τρελό σου Κάτουλλο,
που ούτε οι περίεργοι να τα μετρήσουν
θα μπορούν ούτε γλώσσα κακή να τα ματιάσει.

Carmen VIII

*Miser Catulle, desinas ineptire
et quod vides perisse, perditum ducas.
Fulsere quondam candidi tibi soles,
cum ventitabas, quo puella ducebat
amata nobis, quantum amabitur nulla!
Ibi illa multa tum iocosa fiebant,
quae tu volebas nec puella nolebat.
Fulsere vere candidi tibi soles.
Nunc iam illa non vult: tu quoque, impotens, noli
nec, quae fugit, sectare nec miser vive,
sed obstinata mente perfer, obdura.
Vale, puella! Iam Catullus obdurat
nec te requiret nec rogabit invitam.
At tu dolebis, cum rogaberis nulla:
Scelestae vae te ! Quae tibi manet vita?
Quis nunc te adibit? Cui videberis bella ?
Quem nunc amabis? Cuius esse diceris?
Quem basiabis ? Cui labella mordebis ?
At tu, Catulle, destinatus obdura.*

Ποίημα VIII

Καϊμένη Κάτουλλε, σταμάτα τις ανοησίες,
κι ό,τι βλέπεις πως έχει χαθεί, χαμένο έχε το.
Έλαμπαν κάποτε για σένα ολόφωτες λιακάδες,
όταν πήγαινες όπου η κοπελιά σε τραβούσε,
αγαπημένη από εμάς όσο δεν θα αγαπηθεί καμιά.
Εκεί τα πολλά εκείνα τότε παιγνιδάκια γίνονταν
που εσύ ήθελες κι η κοπελιά δεν αρνιόταν.
Έλαμπαν στ' αλήθεια λαμπροί για σένα ήλιοι.
Τώρα πια εκείνη δεν θέλει: κι εσύ, ανήμπορος, να μη θέλεις,
ούτε αυτή που φεύγει ν' ακολουθείς, ούτε άθλια να ζεις,
μα πεισματικά να υπομείνεις, ν' αντέξεις.
Άντε στο καλό, κοπέλα μου. Τώρα πια ο Κάτουλλος αντέχει,
ούτε θα σε αναζητήσει, ούτε θα σε παρακαλέσει αφού δεν θες:
Αλλά θα υποφέρεις, όταν δεν θα 'χεις παρακάλια.
Άθλια, αλίμονό σου! Ποια ζωή σε περιμένει;
Ποιος θα σε πλησιάσει; Σε ποιόν θα φανείς ωραία;
Ποιόν θ' αγαπήσεις; Ποιανού θα πεις πως είσαι;
Ποιόν θα φιλήσεις; Ποιανού τα χειλάκια θα δαγκώσεις;
Όμως, εσύ, Κάτουλλε, αποφασισμένος κράτα.

Carmen IX

*Verani, omnibus e meis amicis
antistans mihi milibus trecentis,
venistine domum ad tuos penates
fratresque unanimos anumque matrem?
Venisti. O mihi nuntii beati!
Visam te incolumem audiamque Hiberum
narrantem loca, facta nationes,
ut mos est tuus, applicansque collum
iucundum os oculosque suaviabor.
O quantum est hominum beatiorum,
quid me laetius est beatiusve?*

Ποίημα IX

Βεράνιε, απ' όλους τους φίλους μου
ξεχωριστός για μένα, κι από τριακόσιες χιλιάδες,
ήρθες στο σπίτι, στους εφέστιους θεούς σου
και στ' αγαπημένα αδέρφια και στη γερόντισσά σου μάνα;
Ήρθες! Ω, τί καλότυχες για μένα ειδήσεις!
Θα σε δω γερό και θα σ' ακούσω των Ιβήρων
Να ιστορείς τους τόπους, τα έργα, τους λαούς,
καθώς το συνηθίζεις, κι αγκαλιάζοντας το λαιμό σου,
τ' όμορφο στόμα και τα μάτια θα φιλήσω.
Ω, απ' όλους τους πιο ευτυχείς ανθρώπους
ποιος απο μένα είναι πιο χαρούμενος ή πιο ευτυχής;